

Barcelona, 26 d'abril de 2024

17 prioritats per Catalunya en matèria de mobilitat per als pròxims 4 anys

Amb l'horitzó posat en les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya, que tindran lloc el 12 de maig, i enfront dels reptes actuals i futurs que planteja la mobilitat, és imprescindible adoptar un enfocament integral i sostenible per millorar la qualitat de vida dels ciutadans, protegir el medi ambient i garantir una mobilitat segura i accessible per a tothom.

Amb aquesta visió en ment, diverses entitats relacionades amb la mobilitat sostenible presentem les següents propostes en matèria de mobilitat per als pròxims 4 anys. Aquest conjunt de mesures sorgeix de la necessitat de promoure un sistema de transport públic eficient, fomentar l'ús de modes de desplaçament sostenibles com la bicicleta i el desplaçament a peu, millorar la seguretat viària, garantir l'accessibilitat per a persones amb diversitat funcional i implementar polítiques que fomentin una mobilitat més respectuosa amb el medi ambient. A través d'aquestes propostes, es busca construir un entorn urbà i interurbà més inclusiu, segur i sostenible, adaptat als reptes del segle XXI i al benestar de tots els ciutadans de Catalunya.

Les 17 prioritats en matèria de mobilitat sostenible

- 1. Desplegament de la integració tarifària a tot el territori català, incloent-hi la tarifació social.** Cal garantir aquest 2024 la integració de tots els municipis catalans de Catalunya a una Autoritat del Territorial de la Mobilitat (ATM), així com, el desplegament total del sistema de pagament T-mobilitat per millorar l'accessibilitat i l'eficiència del transport públic. És imperatiu impulsar una tarifació social integrada del transport públic comuna a tot Catalunya.
- 2. Pla de serveis de rodalies i replantejament de l'R-Aeroport.** Dissenyar un pla de serveis per a Rodalies enfocat a permetre una millora global del servei a totes les línies, reavaluant el projecte de l'R-Aeroport, tenint en compte l'acord per al traspàs de Rodalies i les necessitats actuals de mobilitat.
- 3. Garantir la qualitat del servei i l'accessibilitat de l'autobús interurbà per carretera.** En vista de les pròximes concessions de serveis de transport previstes per al 2028, és fonamental establir disposicions legals que garanteixin la qualitat del servei independentment dels termes contractuals específics. Cal assegurar una millora contínua en la prestació dels serveis de transport, independentment dels canvis en les concessions i contractes de gestió, i actualitzar el mapa de serveis.

4. **Aixecar la prohibició d'entrada de patinets i altres Vehicles de Mobilitat Personal (VMP) elèctrics al transport públic.** Cal fomentar la multimodalitat i la intermodalitat amb una regulació adequada per garantir la seguretat de les persones usuàries i la convivència al transport públic d'aquests vehicles, com ara la definició d'espais específics als vagons diferenciats dels espais PMR.
5. **Desenvolupar polítiques de tarifació al vehicle privat que serveixin per finançar el transport públic col·lectiu i la mobilitat sostenible, en el marc del desplegament de la Llei 21/2015 de finançament del transport públic de Catalunya.** Implementar polítiques com el peatge urbà i zones de baixes emissions (ZBE), per reduir la contaminació i millorar la qualitat de l'aire. En col·laboració amb l'Estat, la Generalitat hauria de treballar activament per a recuperar els peatges en vies d'alta capacitat per regular el trànsit i promoure alternatives de transport més sostenibles.
6. **Redacció i aprovació dels tots els Plans Directors de Mobilitat (pdM) a les diverses Autoritats Territorials de la Mobilitat d'acord amb la Llei 9/2003 de la mobilitat.** Actualment només disposem del pdM de l'àmbit SIMMB que fa l'ATM de Barcelona. Aquests plans són vitals per a definir les polítiques de mobilitat sostenible, així com, per a definir les prioritats en infraestructures i serveis de transport a cada vegueria.
7. **Expansió i millora de la xarxa de vies pedalables entre municipis.** Augmentar i millorar la infraestructura actual, garantint que sigui ampla i segura. L'objectiu és facilitar la mobilitat quotidiana interurbana a Catalunya i promoure el cicloturisme al conjunt del país. És necessària una plena col·laboració i una correponsabilitat financera entre la Generalitat de Catalunya, les ATM i els titulars de les vies, per tal de desplegar aquesta xarxa.
8. **Crear i integrar espais d'aparcament segur d'alta capacitat per a bicicletes i VMP a les ciutats i als municipis.** Establir espais d'aparcament segur a les estacions de tren, autobusos i nodes intermodals, facilitant la intermodalitat bicicleta-transport públic. També a la xarxa d'aparcaments públics, garatges privats existents, espais comuns de les comunitats de veïns, zones de gran afluència, centres comercials i instal·lacions públiques.
9. **Crear un programa nacional de finançament i ajudes per la mobilitat en bicicleta.** Donar suport a les empreses i persones autònomes per impulsar la mobilitat en bicicleta, mitjançant bonificacions fiscals i al·licients econòmics a les persones empleades.
10. **Millorar l'accés als polígons d'activitat econòmica i a grans centres generadors de mobilitat.** Implementar polítiques per millorar l'accés a peu i en bicicleta als polígons i reduir la dependència dels vehicles privats. Activar plans de desplaçament a empresa que incloguin millores significatives en l'accés amb mobilitat activa així com transport públic. És necessari que totes les ATM, en col·laboració amb els municipis, accelerin aquestes polítiques, i que des de la Generalitat es doni el suport tècnic i econòmic necessari.

- 11. Treballar amb els municipis per a prohibir l'estacionament de motos a les voreres en compliment de la normativa vigent.** Malgrat les normatives existents, l'estacionament il·legal de motos a les voreres continua sent un problema, ocupant espai públic i generant riscos. A més, és un clar incentiu de la mobilitat motoritzada a través del mitjà de transport que té la taxa de sinistralitat més elevada.
- 12. Treballar per implementar una velocitat real de 30 km/h en més municipis.** Reduir els límits de velocitat en àrees urbanes i residencials per la millora de la seguretat viària, convivència més segura entre vianants i vehicles, i reducció de les emissions contaminants i el soroll del trànsit així com acabar amb l'assetjament a la micromobilitat. Establir límits de velocitat tenint en compte la seguretat i la salut de les persones, en lloc de la capacitat dels vehicles.
- 13. Compromís amb la visió zero víctimes.** Incorporar la seguretat viària en qualsevol acció de mobilitat, impulsant un compromís polític al més alt nivell d'aplicar la visió zero víctimes en les accions de mobilitat. La mobilitat només pot ser sostenible si és segura. Declarar la incompatibilitat entre conducció segura i consum d'alcohol i altres drogues.
- 14. Educació per a la mobilitat sostenible i segura en tot el cycle vital.** Abordant temes com la seguretat viària, l'ús responsable dels mitjans de transport i la consciència sobre els impactes ambientals.
- 15. Garantir el bon desenvolupament del Decret 209/2023.** Aquest, aprova el Codi d'Accessibilitat de Catalunya, que desplega la Llei d'Accessibilitat (aprovada el 2014), per garantir l'autonomia, la igualtat d'oportunitat i la no discriminació de les persones amb discapacitat (promovent l'elaboració dels Plans d'Accessibilitat Municipal) i als Mitjans de Transport (garantint el dret a la mobilitat a tots els mitjans de transport) i als Productes i Serveis (garantint la interacció i l'ús on la comunicació és transversal i molt important). Demanem assegurar també que la transferència de les competències de Rodalies RENFE a Catalunya garanteixi l'accessibilitat universal als edificis, infraestructures, vehicles, productes i serveis -tant existents com de nous- de la xarxa de transport.
- 16. Garantir el dret a la mobilitat amb un treball transversal i coordinat de l'accessibilitat a tots els àmbits i nivells per assegurar la cadena d'accessibilitat i el seu manteniment.** Això inclou actualitzar totes les concessions públiques i contractes vigents amb els paràmetres d'accessibilitat actuals. Cal també un protocol unificat vers el bus interurbà i el transport sota demanda, per tal d'avançar en la millora de l'accessibilitat a tota Catalunya i erradicar les desigualtats territorials.
- 17. Finalitzar l'estudi de les propostes de tren-tram al territori català i plantejar-ne un full de ruta.** Garantir l'estudi de viabilitat de les diferents iniciatives i definir-ne els següents passos, concretament fer les reserves de sòl de les alternatives seleccionades.